31992L0045

SMERNICA RADY 92/45/EHS

zo 16. júna 1992

o zdravotných a veterinárnych otázkach usmrcovania voľne žijúcej zveri a uvádzanie mäsa tejto zveri na trh

RADA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 43,

so zreteľom na návrh Komisie ([1]),

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ([2])

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ([3]),

keďže zver je uvedená na zozname produktov v prílohe II zmluvy; keďže uvádzanie mäsa voľne žijúcej zveri na trh je doplnkovým zdrojom príjmov pre časť poľnohospodárskeho obyvateľstva;

keďže na zabezpečenie účelného vývoja tohto odvetvia a k zlepšeniu produktivity je treba vydať na úrovni celého spoločenstvo predpisy o zdravotných a hygienických otázkach výroby a distribúcie zveri;

keďže je treba v členských štátoch odstrániť nesúlad medzi zdravím zvierat a zdravím ľudí s cieľom podporiť výmenu tohto mäsa v rámci spoločenstva vzhľadom na dokončenie utvorenia jednotného vnútorného trhu;

keďže toto mäso môže prenášať choroby prenosné na zvieratá a na ľudí; keďže treba vydať predpisy, ktoré by umožňovali bojovať proti tomuto riziku;

keďže treba stanoviť podmienky pre hygienické podmienky získavania, spracovania a kontroly mäsa voľne žijúcej zveri s cieľom predchádzať infekciám alebo intoxikáciám z potravín;

keďže treba upresniť hygienické predpisy na schvaľovanie závodov na zachádzanie s mäsom voľne žijúcej zveri;

keďže organizovanie a postup pri kontrolách uskutočňovaných členským štátom miesta určenia a odporučené nápravné opatrenia, treba vykonávať v súlade so smernicou 89/662/EHS z 11. decembra 1989, o veterinárnych kontrolách pri obehu v rámci spoločenstva vzhľadom na utvorenie jednotného vnútorného trhu ([4]);

keďže importované celé kusy voľne žijúcej zveri a mäso voľne žijúcej zveri, ktoré pochádza z tretích krajín, treba prispôsobiť minimálnym požiadavkám, ktoré táto smernica pre obchodovanie medzi členskými štáty určuje, a dodržiavanie týchto požiadaviek sa kontroluje podľa zásad uvedených v smernici 90/675/EHS ([5]);

keďže treba počítať s výnimkami pri malých množstvách mäsa voľne žijúcej zveri;

keďže je treba počítať s časovo obmedzenými odchýlkami, aby závody, ktoré spracovávajú ulovenú voľne žijúcu zver, sa mohli prispôsobiť novým požiadavkám;

keďže treba poveriť Komisiu, aby vydala opatrenie k uvedeniu tejto smernice do platnosti; keďže je k tomu potrebné stanoviť spôsob priamej a účinnej spolupráce medzi Komisiou a členskými štátmi v rámci Stáleho veterinárneho výboru;

keďže je potrebné, aby lehota pre premenu uvedená v článku 23 nemala vplyv na zrušenie veterinárnych kontrol na hraniciach dňa 1. januára 1993;

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

1. Táto smernica stanovuje zdravotné a hygienické podmienky pre usmrcovanie voľne žijúcej zveri a ďalej ošetrenie a uvádzanie do obehu mäsa tejto zveri.

([1]) Ú. v. ES C 327, 30.12.1989, s. 40, a Ú. v. ES. C 311, 12.12.1990, s, 5.
([2]) Ú. v. ES C 260, 15.10.1990, s. 154.
([3]) Ú. v. ES C 124, 21.5.1990, s. 7.
([4]) Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 13. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).
([5]) Smernica Rady 90/675/EHS z 10. decembra 1990, stanovujúca zásady organizácie veterinárnych kontrol pre výrobky pochádzajúce z tretích krajín a importované do spoločenstiev (Ú. v. ES L 373, 31.12.1990, s. 1). Naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

2. Táto smernica sa nevzťahuje:

a) na prípady, keď lovec odovzdáva zverinu spotrebiteľovi alebo do maloobchodu v malom množstve, a to celé telá nestiahnuté z kože alebo neošklbané telá a pri drobnej zveri nevypitvané celé telá;

b) na odovzdanie malého množstva zveri priamo finálnemu spotrebiteľovi;

c) na prípady porciovania a uchovávania tejto zveri v maloobchode alebo v priestoroch súvisiacich s predajnými jednotkami, kde sa zver porciuje a skladuje výhradne pre priamy predaj spotrebiteľovi v mieste.

Uvedená činnosť musí byť trvalo pod hygienickým dozorom podľa vnútroštátnych predpisov pre predaj v malom.

3. Požiadavky tejto smernice na obeh alebo dovoz z tretích krajín sa nevzťahujú na trofeje, ani na celá telá ulovenej zveri, ktorú prepravujú cestujúci v osobných autách, za predpokladu, že ide o malé množstvá drobnej zveri alebo jediné celé telo veľkej zveri, ak možno podľa okolností vylúčiť, že zver z týchto tiel nie je určená na predaj alebo na obchodné použitie, ďalej je predpokladom, že táto zver nepochádza z krajiny alebo z jej časti, odkiaľ je zakázaný predaj podľa článku 11, odsek 2 a 3 alebo podľa článku 18.

Článok 2

1. V tejto smernici sa rozumie pod pojmom:

a) „voľne žijúca zver“: voľne žijúce suchozemské lovné cicavce (vrátane cicavcov, ktoré žijú na uzavretom území s možnosťou rovnakého voľného pohybu ako voľne žijúca zver). Ďalej voľne žijúce lovné vtáky, ktorí nie sú zahrnuté do článku 2 smernice 91/495/EHS z 27. novembra 1990 o zdravotných a hygienických otázkach získavania a uvádzania do obehu mäsa zajacov a mäsa zveri, chovaných farmovým spôsobom ([1]);

b) „veľká voľne žijúca zver“: voľne žijúce cicavce radu kopytníkov;

c) „drobná zver“: voľne žijúca zver radu *leporidae* a voľne žijúce lovné vtáky určené pre ľudskú konzumáciu;

d) „mäso voľne žijúcej zveri“: všetky časti lovnej zveri vhodné pre ľudskú spotrebu;

e) „závod na spracovanie zveri“: závod schválený podľa článku 7, v ktorom sa manipuluje so zverinou a v ktorom sa získava a prehliada mäso tejto zveri podľa hygienických predpisov tejto smernice;

f) „zberné miesto“: miesto, kde pred odvozom do závodu na spracovanej zveri sa ulovená zver skladuje podľa hygienických predpisov prílohy I, kapitola IV, bod 2;

g) „uvedenie do obehu“: uchovávanie alebo predvádzanie na predajné účely, uvedenie do predaja, predaj sám, výkup alebo iné spôsoby uvádzania zveri na trh pre ľudskú spotrebu v rámci spoločenstva s výnimkou postúpenia podľa článku 1, odsek 2;

h) „obeh“: zmena medzi členskými štátmi v zmysle článku 9, odsek 2 zmluvy.

2. Pre potreby tejto smernice sa používa tiež výklad pojmov uvedený v článku 2 smernice 89/662/EHS a smernice 90/425/EHS z 26. júna 1990 o veterinárnych a zootechnických kontrolách pri obehu niektorých živých zvierat a výrobkov v rámci spoločenstva s výhľadom na uskutočnenie jednotného vnútorného trhu ([2]), ďalej tiež definícia čerstvého mäsa uvedená v článku 2, bod b) smernice 64/433/EHS z 26. júna 1964 o hygienických otázkach obehu čerstvého mäsa vo vnútri spoločenstva ([3]).

KAPITOLA II

Pokyny pre výrobu a obeh v spoločenstve

Článok 3

1. Členské štáty dbajú, aby zver:

a) pochádzala z voľne žijúcej zveri, ktorá:

— bola usmrtená v poľovnom revíri spôsobom schváleným vnútroštátnymi predpismi pre lov,

— nepochádzala z územia, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie podľa smernice 72/461/EHS z 12. decembra 1972 o otázkach hygieny pri obehu čerstvého mäsa v rámci spoločenstva ([4]), ďalej podľa smernice 91/494/EHS z 26. júna 1991, o hygienických otázkach obehu a dovozu čerstvého hydinového mäsa v spoločenstve, ktoré pochádzajú z tretích krajín ([5]), a ďalej smernica 91/495/EHS, alebo aby zver nepochádzala z poľovného revíru, pre ktorý platí obmedzenie podľa článkov 10 a 11 tejto smernice,

([1]) Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 41.

([2]) Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 29. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

([3]) Ú. v. ES L 121, 29.7.1964, s. 2012/64. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/497/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 69).

([4]) Ú. v. ES L 302, 31.12.1972, s. 24. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/266/EHS (Ú. v. ES L 134, 29.5.1991, s. 45).

([5]) Ú. v. ES 268, 24.9.1991, s. 35.

— aby bola bezodkladne po ulovení ošetrená podľa prílohy I, kapitola III a aby bola najneskôr do 12 hodín dopravená do závodu na spracovanie zveri podľa bodu b) alebo do zberného strediska za dodržanie teplôt podľa prílohy I, kapitola III a odtiaľ aby bola do 12 hodín dopravená do závodu na spracovanie zveri, ako uvádza bod b), pri veľkých zemepisných vzdialenostiach a pokiaľ to dovoľujú klimatické podmienky, môže príslušný úrad stanoviť túto lehotu tak, aby úradný veterinár závodu na spracovanej zveri mohol za zodpovedajúcich podmienok uskutočniť prehliadku *post mortem* podľa prílohy I, kapitola V;

b) bola získaná:

i) buď v závode na spracovanie zveri, ktorý spĺňa všeobecné podmienky prílohy I, kapitola I a II, a je schválený podľa článku 7 tejto smernice;

ii) v prípade veľkej zveri v závode schválenom podľa článku 10, smernice 64/433/EHS alebo v prípade drobnej zveri podľa článku 5 smernice Rady 71/118/EHS z 15. februára 1971, o hygienických otázkach obehu čerstvého hydinového mäsa ([1]), a to tak, aby:

— sťahovanie celých tiel zveri bolo vykonávané na pracovisku oddelenom od miesta určeného pre mäso podľa tejto smernice, alebo aby sa vykonávalo časovo oddelene;

— tieto závody mali zvláštne schválenie na účely tejto smernice;

— aby bola zabezpečená jasná identifikácia mäsa získaného podľa tejto smernice a ďalej mäsa získaného podľa smernice 64/433/EHS a smernice 71/118/EHS;

c) pochádzala z usmrtených zvierat, ktoré úradný veterinár podrobil prehliadke zrakom s cieľom:

— zistiť prípadné odchýlky. Pritom úradný veterinár využíva oznámenie lovca o chovanej zveri pred usmrtením. Môže to byť prípadne formou písanej správy o chovanej zveri pred ulovením, pokiaľ to zodpovedný úrad zaradí do predpisov o love,

— overiť, že smrť nenastala inak než ulovením;

d) pochádza z celých tiel zveri:

— ktoré boli za zodpovedajúcich hygienických podmienok ošetrené v súlade s prílohou I, kapitola III a IV,

— ktoré boli podľa prílohy I, kapitola V prehliadnuté *post mortem* úradným veterinárom alebo technikom, ktorý má odbornú kvalifikáciu podľa článku 22 a ktorý pracuje pod dozorom úradného veterinára,

— ktoré nevykazujú zmeny okrem traumatického poškodenia vzniknutého pri ulovení a s výnimkou miestnych zmien a odchýliek, pri ktorých sa preukáže prípadne i zodpovedajúcimi laboratórnymi skúškami, že nespôsobujú nevhodnosť mäsa pre ľudskú spotrebu a že neohrozujú ľudské zdravie,

— z nich v prípade celých tiel drobnej zveri, ktorá ale bola ihneď po ulovení vypitvaná v súlade s prílohou I, kapitola V, bod 1, bola úradnému veterinárovi k hygienickej prehliadke predložená reprezentatívna vzorka zvierat rovnakého pôvodu.

Ak veterinár zistí chorobu prenosnú na človeka alebo chyby uvedené v prílohe I, kapitola V, odsek 4, musí previesť prehliadku celej zásielky. Podľa výsledku tejto prehliadky alebo vylúči celú zásielku z ľudskej spotreby, alebo urobí vyšetrenie každého jednotlivého kusu.

2. Úradný veterinár vylúči zverinu z ľudskej spotreby:

i) keď u nej zistí chyby uvedené v prílohe I, kapitola V, bod 3, e) alebo keď bola konfiškovaná podľa bodu 4 tejto kapitoly;

ii) keď pri kontrole podľa odseku 1, bod d), tretí odsek tohto článku, zistí chorobu prenosnú na človeka;

iii) keď zver pochádza zo zvierat, ktoré požívali látky, ktoré by mohli spôsobiť nebezpečnosť alebo škodlivosť zveri pre ľudské zdravie a keď o tejto zverine bolo rozhodnuté podľa článku 22 na základe vedeckého názoru veterinárneho výboru. Do doby uvedenej tohto rozhodnutia do platnosti, zostávajú v platnosti vnútroštátne predpisy vzťahujúce s k tejto problematike, pri rešpektovaní všeobecných nariadení zmluvy;

iv) keď bez toho, aby boli dotknuté prípadné právnej úpravy spoločenstva o ionizácii, bola zver ošetrená žiarením ionizačným, ultrafialovým alebo inými látkami, ktoré by mohli ovplyvniť jej zmyslové vlastnosti, alebo farbivá s výnimkou farby používanej na značenie zdravotnej nezávadnosti.

3. Zver čiernej zveri alebo iných druhov, pri ktorých je možný výskyt trichinellózy, musí byť vyšetrená tráviacou metódou v súlade so smernicou 77/96/EHS z 21. decembra 1976, o vyšetrení na trichiny pri dovoze mäsa domácich zvierat druhu *porcinae* z tretích krajín ([2]); alebo trichinoskopickou metódou s mikroskopickým vyšetrením viacerých vzoriek z každého zvieraťa, vzorky sa odoberajú najmenej zo žuvacích svalov, svaloviny bránice, predlaktia, medzirebier a jazyka.

([1]) Ú. v. ES L 55, 8.3.1971, s. 23. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 90/654/EHS (Ú. v. ES L 353, 17.12.1990, s. 48).

([2]) Ú. v. ES L 26, 31.1.1977, s. 27. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 89/321/EHS (Ú. v. ES L 133, 17.5.1989, s. 33).

Rada sa v súlade so stanoviskom Vedeckého veterinárneho výboru kvalifikovanou väčšinou uzniesla na návrhu Komisie a vydá do 1. januára 1994 podrobnosti k spôsobu vyšetrovania tráviacou metódou tak, aby vyhovovalo depistáži trichinellózy čiernej zveri alebo iných druhov voľne žijúcej zveri, vnímavej na trichinellózy; podobne bude vydaná i úprava trichinoskopického alebo mikroskopického vyšetrenia na trichinellózy.

4. Mäso voľne žijúcej zveri posúdené ako vhodné pre ľudskú spotrebu, musí:

i) byť označené pečiatkou požívateľnosti podľa prílohy I, kapitola VIII.

Vyššie uvedené podmienky možno prípad od prípadu doplniť alebo upraviť v zmysle článku 22 tak, aby sa bral ohľad na rôzne spôsoby obchodnej úpravy s podmienkou, že budú dodržané hygienické predpisy tejto smernice.

Smernicu 80/879/EHS z 3. septembra 1980, o značnej požívateľnosti vlhkého baleného čerstvého hydinového mäsa ([1]), možno uplatniť tiež na mäso drobnej lovnej zveri;

ii) byť skladované podľa prílohy I, kapitola X po prehliadke *post mortem* za zodpovedajúcich hygienických podmienok, a to v závodoch na spracovanie zveri schválených podľa článku 7 tejto smernice, alebo v závodoch schválených podľa článku 10 smernice 64/433/EHS, alebo podľa článku 5 smernice 71/118/EHS alebo v mraziarenských skladoch schválených podľa článku 10 smernice 64/433/EHS;

iii) byť počas prepravy doprevádzané:

— pôvodným obchodným dokladom s evidovaním úradného veterinára. Tento doklad musí:

— okrem údajov podľa prílohy I, kapitola VII, bod 2, obsahovať jasný údaj o mesiaci a roku zmrazenia a číslo kódu k identifikácii úradného veterinára,

— byť uložený po dobu najmenej jedného roku u príjemcu, aby mohol byť na požiadanie predložený príslušnému úradu.

Spôsob použitia tohto bodu, najmä pri prideľovaní kódových čísel a vypracovaní zoznamu alebo viacerých zoznamov umožňujúcich identifikáciu úradných veterinárov, sa stanoví postupom podľa článku 22;

— zdravotným a hygienickým osvedčením podľa vzoru v prílohe II, a to u mäsa pochádzajúceho zo závodu na spracovanie zveri, ktorý sa nachádza na území alebo v zóne s obmedzeniami; ďalej tiež u mäsa určeného pre iný členský štát po tranzite tretích krajín v zapečatenom kamióne;

iv) byť dopravované za vyhovujúcich hygienických podmienok v súlade s prílohou I, kapitola XI;

v) časti tiel alebo vykosteného mäsa drobnej pernatej zveri musia byť získané za podobných podmienok, ako sú uvedené v článku 3, bod B smernice 71/118/EHS v závodoch zvlášť na tento účel schválených v súlade s článkom 7 tejto smernice;

vi) byť označený etiketou s uvedením druhu zvieraťa bez toho, aby tím bola poškodená smernica 79/112/EHS z 18. decembra 1978 o zjednocovaní predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na označovanie, predvádzanie a propagovanie potravín určených priamemu spotrebiteľovi ([2]).

Článok 4

1. Členské štáty dbajú, aby:

a) mäso posúdené ako nevhodné pre ľudskú spotrebu bolo možné jasne odlíšiť od mäsa posúdeného ako požívateľné;

b) mäso posúdené ako nevhodné pre ľudskú spotrebu bolo podrobené ošetreniu podľa smernice 90/667/EHS z 27. novembra 1990 o hygienických predpisoch pre odstraňovanie a zapracovávanie živočíšnych odpadov, ich uvádzanie do predaja a ochrane proti patogénnym agens v krmivách živočíšneho pôvodu, vyššie uvedená smernica upravuje smernicu 90/425/EHS ([3]).

2. Mäso pochádzajúce z oblasti, na ktorú je uvalené veterinárne a policajné obmedzenie, podlieha zvláštnym predpisom, o ktorých sa rozhodne prípad od prípadu v súlade s článkom 22.

3. Spôsob použitia tohto článku sa podľa potreby riadi ustanoveniami článku 22.

Článok 5

Členské štáty dbajú, aby do obehu boli uvádzané len:

1. celé telá ulovenej zveri bez kože a vnútorností zodpovedajúce článku 3 a 4 alebo čerstvé mäso lovnej zveri;

2. celé tela drobnej zveri, nestiahnuté a neošklbané, nevypitvané a nezmrzačené, ktoré boli prehliadnuté podľa článku 3, odsek 1 b), ii), tretí odsek, s podmienkou, že s nimi sa zachádzalo podľa smernice 64/433/EHS a že v súlade s touto smernicou boli uchovávané oddelene od čerstvého mäsa, od mäsa hydinového a od stiahnutej a ošklbanej zveri.

([1]) Ú. v. ES L 251, 24.9.1980, s. 10.

([2]) Ú. v. ES L 33, 8.2.1979, s. 1. Naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/72/EHS (Ú. v. ES L 42, 16.2.1991, s. 27).

([3]) Ú. v. ES L 363, 27.12.1990, s. 51.

3. celé telá nestiahnutej veľkej zveri:

a) ktoré spĺňajú požiadavky článku 3, odsek 1, bod a), prvý a druhý odsek, bod c) a bod d), prvý odsek;

b) ktorých vnútornosti boli podrobené prehliadke *post mortem* v závode na spracovanie zveri;

c) ktoré sú sprevádzané zdravotným osvedčením podľa vzoru vypracovaného v súlade s postupom podľa článku 22, s podpisom úradného veterinára, ktoré osvedčuje, že výsledok prehliadky *post mortem* podľa bodu b) bol vyhovujúci a že zver bola posúdená ako vhodná na ľudskú spotrebu;

d) ktorá bola vystavená teplote – 1 °C alebo vyššej a:

i) nižšej než 7 °C a bola udržiavaná pri tejto teplote počas prepravy do závodu na spracovanie zveri, táto doprava sa musí uskutočniť najneskôr do 7 dní od prehliadky *post mortem* podľa bodu b), alebo

ii) nižšej než 1 °C a bola na tejto teplote udržiavaná počas prepravy do závodu na spracovanej zveri, preprava sa musí uskutočniť najneskôr do 15 dní od prehliadky *post mortem* podľa bodu b).

Mäso z celých tiel nestiahnutej veľkej zveri môže byť označené ako požívateľné podľa článku 3, odsek 4, bod i) len v prípade, že bolo po stiahnutí v závode na spracovanie zveri na určenom mieste prehliadnuté *post mortem* podľa prílohy I, kapitola V, a posúdené úradným veterinárom ako vhodné pre ľudskú spotrebu.

Článok 6

Členské štáty dbajú, aby:

— závody na spracovanej zveri, ktoré nesplňujú požiadavky prílohy I, kapitola I a na ktoré sa nevzťahuje výnimka článku 8, neboli schválené podľa článku 7 a výrobky týchto závodov neboli opatrené označením o požívateľnosti podľa prílohy I, kapitola VII a neboli uvádzané do obehu,

— celé tela zveri, ktorá nespĺňa požiadavky článku 3, nemohli byť uvádzané do obehu, ale boli dovážané z tretích krajín,

— vedľajšie produkty zveri, posúdené ako požívateľné, sa dostali do obehu len keď boli vhodne ošetrené v súlade so smernicou 77/99/EHS o hygienických otázkach obehu mäsových výrobkov v rámci spoločenstva ([1]).

([1]) Ú. v. ES L 26, 31.1.1977, s. 85, a pre určené stroje Ú. v. ES L 57, 2.3.1992, s. 4. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 92/5/EHS (Ú. v. ES L 57 z 2.3.1992, s. 1).

Článok 7

1. Členské štáty vydajú zoznam schválených závodov na spracovanie zveri, ktoré majú pridelené veterinárne kontrolné číslo. Členské štáty môžu schváliť pre spracovanie zveri závody, ktoré sú schválené podľa smernice 64/433/EHS a 71/118/EHS, pokiaľ sú na spracovávanie zveri technicky vybavené a pokiaľ pracujú za podmienok zaručujúcich dodržiavanie hygienických podmienok tejto smernice. Tento zoznam zašlú ostatným členským štátom a Komisii.

Členský štát schváli závod na spracovanie zveri len keď spĺňa požiadavky tejto smernice.

Ak zistí nedostatky v hygiene a ak dokáže, že opatrenie podľa prílohy I, kapitola V, bod 5, druhý pododsek, nestačí na odstránenie týchto nedostatkov, príslušný úrad schválenie dočasne zruší.

Príslušný úrad odoberie schválenie tiež vtedy, keď užívateľ alebo prevádzkovateľ závodu na spracovanej zveri neodstránil zistené závady v stanovenej lehote.

Členský štát berie na vedomie závery z prípadných kontrol vykonaných podľa článku 12. O pozastavení alebo zrušení schválenia je treba informovať ostatné členské štáty a Komisiu.

2. Majiteľ alebo prevádzkovateľ závodu na spracovanie zveri je povinný podľa odseku 4 pravidelne kontrolovať všeobecnú hygienu výroby vo svojom závode vrátane mikrobiologickej kontroly.

Kontrola sa týka náradia, zariadenia a strojov, prípadne výrobkov.

Majiteľ alebo prevádzkovateľ závodu na spracovanie zveri dá na vedomie úradnému veterinárovi alebo expertom Komisie druh, frekvenciu a výsledky vykonávaných kontrol, prípadne tiež názov kontrolujúceho laboratória.

Druh kontrol, ich frekvencia a spôsob odberu vzoriek a bakteriologického vyšetrenia sa stanoví podľa postupu uvedeného v článku 22.

3. Majiteľ alebo prevádzkovateľ závodu na spracovanie zveri vypracuje plán školenia zamestnancov tak, aby boli schopní prispôsobiť sa hygienickým podmienkam podľa druhu výroby.

Úradný veterinár zodpovedný za závod na spracovanie zveri spolupracuje na koncepcii plánu školení a na jeho realizácii.

4. Dozor a kontrola závodu na spracovanie zveri patrí pod zodpovednosť úradného veterinára, ktorý môže používať pomocné pracovníčky podľa článku 9 smernice 64/433/EHS. Úradný veterinár má kedykoľvek voľný prístup do všetkých častí závodu, aby sa mohol presvedčiť, či sa dodržujú požiadavky tejto smernice; pri pochybnostiach o pôvode mäsa alebo zveri má tiež prístup k účtovým dokladom, ktoré mu umožnia vyšetriť revír pôvodu zveri.

Úradný veterinár pravidelne vyhodnocuje výsledky kontrol uskutočnených podľa odseku 2. Na základe týchto rozborov môže vykonávať ďalšie mikrobiologické vyšetrenia na všetkých stupňoch výroby alebo výrobkov samých.

Výsledky tohto rozboru sa uvedú v zápise, ktorého závery a odporúčania sa dajú na vedomie majiteľovi alebo prevádzkovateľovi závodu, ich povinnosťou je zabezpečiť nápravu zistených nedostatkov na zlepšenie hygieny.

Článok 8

1. Závody na spracovanie zveri, ktoré nezodpovedali v čase vydania tejto smernice požadovaným podmienkam, môžu členské štáty do 31. decembra 1996 schvaľovať s niektorými odchýlkami od požiadaviek prílohy I, avšak zver pochádzajúca z týchto závodov, musí byť označená národnou pečiatkou.

2. Výnimka podľa bodu 1 môže byť udelená iba tým závodom na spracovanie zveri, ktoré podali príslušnému úradu pred 1. aprílom 1993 žiadosť.

K tejto žiadosti musí byť pripojený plán postupu prác s upresnením termínu, do ktorého sa závod môže prispôsobiť požiadavkám uvedeným v odseku 1.

3. Členské štáty oznámia Komisii do 1. októbra 1992 meradlá, podľa ktorých budú postupovať pri posúdení, že závod alebo skupina závodov zodpovedá požiadavkám tohto článku.

Článok 9

Úlohu zhromažďovať a využívať výsledky prehliadky *post mortem*, vykonanú úradným veterinárom s cieľom diagnostikovať choroby prenosné na človeka, zverujú členské štáty ústredným orgánom alebo organizáciám.

Zistenie takej choroby sa čo najrýchlejšie oznámi príslušným veterinárnym úradom, ktorých kontrole podlieha príslušný poľovný revír pôvodu postihnutej zveri.

Členské štáty informujú Komisiu o výskyte niektorých ochorení, najmä o prípadoch dokázaných ochorení prenosných na človeka.

Komisia postupuje podľa postupu uvedeného v článku 22 a vydá podrobnosti k spôsobu uplatnenia tohto článku, najmä:

— frekvenciu zasielanej informácie Komisiou,

— druh týchto informácii,

— ochorenia, o ktorých je treba podávať informácie,

— postup pri získavaní a využívaní informácií.

Článok 10

1. Členské štáty zasielajú pravidelne do poľovných revírov na svojom území prehľady o zdravotnom stave zveri.

2. Zhromažďovaním a využívaním výsledkov zdravotných kontrol vykonávaných podľa tejto smernice, je poverený ústredný orgán alebo organizácia. Sleduje sa, či nebola zistená choroba prenosná na človeka alebo na zvieratá, alebo vyššia hladina cudzorodých látok než je schválená.

3. Ak sa zistí ochorenie alebo stav uvedený v odseku 2, zašlú sa výsledky hodnoteného prípadu čo najskôr príslušnému úradu, pod ktorého zodpovednosť spadá dozor nad týmto poľovným územím.

4. Podľa nákazovej situácie vykoná príslušný úrad u lovnej zveri príslušné vyšetrenia s cieľom dokázať ochorenie uvedené v prílohe I smernice Rady 82/894/EHS z 21. decembra 1982 o hlásených ochoreniach zvierat v spoločenstve [1].

V zmysle vyššie uvedenej smernice sa výskyt takého ochorenia hlási ostatným členským štátom a Komisii.

[1] Ú. v. ES L 378, 31.12.1982, s. 58. Naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím 90/134/EHS (Ú. v. ES L 76, 22.3.1990, s. 23).

Článok 11

1. Členské štáty doplnia plány sledovaných rezíduí podľa článku 4 smernice Rady 86/469/EHS zo 16. decembra 1986 o vyšetrovaní zvierat a čerstvého mäsa na cudzorodé látky [1] s cieľom prípadne podriadiť mäso voľne žijúcej zveri náhodným kontrolám na zisťovanie prítomnosti kontaminujúcich látok v prostredí.

2. S prihliadnutím na výsledky kontrol podľa odseku 1 a podľa článku 10, odsek 4 vylúčia členské štáty z obehu telá zveri, ktorá pochádza z dotyčných revírov, vylúči tiež mäso z tejto zveri.

3. Komisia stanoví spôsob uplatňovania tohto článku podľa postupu uvedeného v článku 22.

Článok 12

Pokiaľ je to nutné pre jednotné uplatňovanie tejto smernice, môžu veterinárni experti Komisie v spolupráci s národnými úradmi vykonávať kontroly na mieste. Menovite môžu overovať u reprezentatívnejšieho percenta závodov, či príslušné úrady sledujú rešpektovanie tejto smernice v schválených závodoch. Komisia informuje členské štáty o výsledku týchto kontrol.

Členský štát, na ktorého území sa kontrola vykonáva, poskytne expertom všetku pomoc na splnenie ich poslania.

Spôsob uplatnenia tohto článku sa stanoví podľa postupu uvedeného v článku 22.

Článok 13

1. Pri podozrení, že sa nedodržujú veterinárne predpisy alebo že je zver zdravotne závadná, uskutoční, bez toho, aby boli dotknuté špecifikácie týchto požiadaviek tejto smernice, úradný veterinár alebo príslušný úrad všetky kontroly, ktoré považuje za nutné.

2. Členské štáty zavedú správne a trestné opatrenia na postih prípadov porušovania veterinárnych predpisov spoločenstva, osobitne keď sa preukáže, že predložené doklady a osvedčenia nesúhlasia so skutočným stavom zveri, že týmto predpisom nezodpovedá značenie, že zver nebola predložená na prehliadku, alebo že nebol dodržaný pôvodne stanovený spôsob použitia zveri.

[1] Ú. v. ES L 275, 26.9.1986, s. 36. Naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím 89/187/EHS (Ú. v. ES L 66, 10.3.1989, s. 37).

Článok 14

1. Predpisy uvedené v smernici Rady 89/662/EHS o veterinárnych kontrolách pri obehu v rámci spoločenstva s výhľadom na jednotný vnútorný trh sa vzťahujú menovite na kontroly vykonávané krajinou určenia a na opatrenia, ktoré treba previesť na základe výsledku týchto kontrol, ďalej na ochranné opatrenia vzťahujúce sa na hygienické otázky výroby a distribúcie zveri na území spoločenstva.

2. Smernica 89/662/EHS sa upravuje takto:

a) v prílohe A sa pridáva táto zarážka:

„— smernica Rady 92/45/EHS zo 16. júna 1992 o hygienických a zdravotných otázkach usmrcovania voľne žijúcej zveri a o uvádzaní zveri do obehu (Ú. v. ES L 268 z 14.9.1992, s. 35).“;

b) v prílohe B sa vypúšťa zarážka „– mäso voľne žijúcej zveri“.

3. V článku 2, bod d) smernice 77/99/EHS sa pridá táto zarážka:

„— Článok 2, odsek 1, bod d) smernice Rady 92/45/EHS (*) a spĺňa požiadavky článkov 3 a 5,

(*) Ú. v. ES L 268, 14.9.1992, s. 35.“

Kapitola III

Ustanovenia pre dovoz do spoločenstva

Článok 15

Podmienky uvádzania do obehu zveri dovážanej z tretích krajín musia byť aspoň rovnocenné podmienkam pre výrobu a uvádzanie do obehu zveri získanej v súlade s kapitolou II, výnimku predstavujú podmienky uvedené v článku 6 a 8.

Článok 16

1. Pre jednotné uplatňovanie článku 15 sa použijú pokyny nasledujúcich odsekov.

2. Dovážať do spoločenstva je možné iba celá telá lovnej zveri a celé kusy zveri:

a) ktorá pochádza z tretích krajín alebo z časti území, z ktorých nie je dovoz zakázaný zo zdravotných dôvodov;

b) ktorá pochádza z tretej krajiny uvedenej na zozname, ktorý je treba vypracovať podľa odseku 3, bod a);

c) ktoré sú doprevádzané zdravotným osvedčením, ktoré je treba vystaviť podľa vzoru v súlade s článkom 22, ktoré musí byť podpísané príslušným úradným pracovníkom a ktoré overuje, že tento tovar zodpovedá požiadavkám kapitoly II, spĺňa prípadne ďalšie doplňujúce podmienky alebo poskytuje rovnocenné záruky ako podľa odseku 3, bod c) a pochádza zo závodov poskytujúcich záruky požadované v prílohe I.

3. Podľa článku 22 sa upraví:

a) dočasný zoznam tretích krajín alebo ich častí, ktoré môžu poskytnúť členským štátom a Komisii požiadavky, podmienky a záruky uvedené v odseku 2, bod c) a ďalej zoznam závodov, ktoré môžu tieto záruky poskytovať.

Tento dočasný zoznam sa uvádza popri zozname závodov schválených a kontrolovaných príslušnými úradmi členských štátov potom, čo sa Komisia presvedčila, že sa prispôsobili zásadám obsiahnutým v tejto smernici;

b) zdokonaľovanie a doplňovanie tohto zoznamu podľa výsledkov kontrol uvedených v článku 4;

c) zvláštne podmienky a ďalej zodpovedajúce záruky dodržiavania požiadaviek tejto smernice, iné než požiadavky, ktoré umožňujú vylúčiť mäso z ľudskej spotreby podľa článku 3, odsek 2, bod d) a ďalej podmienky článku 5 a prílohy I, kapitola IV a V a podmienky pre trichinoskopické vyšetrenie alebo vyšetrenie na trichinelly tráviacou metódou podľa smernice 77/96/EHS; predpokladom je, že tieto podmienky a záruky nesmú byť menej prísne ako podmienky a záruky podľa kapitoly II s výnimkou článku 6 a 8.

4. Experti členských štátov a Komisie vykonajú kontroly na mieste s cieľom overiť:

a) či záruky poskytované tretími krajinami o výrobe a uvádzaní do obehu môžu byť považované za rovnocenné zárukám uplatňovaným v spoločenstve;

b) či sú splnené podmienky vyplývajúcej z článku 18.

Expertov členských štátov poverených týmito kontrolami určuje Komisia na návrh členských štátov.

Kontroly sa robia na náklady spoločenstva, ktoré hradí s tým súvisiace výdavky. Frekvencia a spôsob kontrol sa stanoví podľa postupu uvedeného v článku 22.

5. Do doby vzniku kontrol podľa odseku 4 zostávajú v platnosti vnútroštátne ustanovenia o inšpekciách v tretích krajinách s podmienkou, že nedostatky v dodržiavaní hygienických predpisov, zistené pri týchto kontrolách, budú oznámené Stálemu veterinárnemu výboru.

Článok 17

1. Členské štáty dbajú, aby do spoločenstva boli dovážené iba celé telá zveri a zver:

— ktorá je doprevádzaná osvedčením podľa článku 16, odsek 1, bod c), ktoré potvrdzuje splnenie zdravotných a hygienických požiadaviek a ktoré bolo vystavené príslušným úradom v čase nakládky,

— ktorá vyhovela pri kontrolách podľa smernice 90/675/EHS.

2. Do stanoveného spôsobu použitia tohto článku:

— zostávajú v platnosti vnútroštátne predpisy pre dovoz z tretích krajín, pre ktoré doteraz nie sú stanovené požiadavky na úrovni celého spoločenstva, pokiaľ vnútroštátne predpisy nie sú výhodnejšie ako predpisy uvedené v kapitole II,

— sa môžu dovozy uskutočňovať podľa podmienok článku 11 smernice 90/675/EHS,

— obeh celých tiel zveri a mäsa lovnej zveri dovezených v súlade s týmto odsekom sa smie vykonávať iba na základe predchádzajúceho súhlasu krajiny určenia.

Článok 18

Na zoznamoch podľa článku 16, odsek 2 smú byť uvedené iba tretie krajiny alebo ich časti:

a) z ktorých nie je zakázaný dovoz do spoločenstva pre výskyt niektorých ochorení, uvedených v prílohe A zoznamu Medzinárodného úradu epizootií (OIE) alebo pre výskyt iných exotických ochorení alebo pre použitie článku 6, 7 a 14 smernice 72/462/EHS [1] alebo článku 9 až 12 smernice 91/494/EHS;

b) ktoré s ohľadom na organizačnú a legislatívnu úroveň svojej veterinárnej služby a inšpekčných služieb, na právomoci týchto služieb a na dozor nad nimi, o ktorých sa zistilo, že sú schopné zaručiť, v súlade s článkom 3, odsek 2 smernice 72/462/EHS alebo s článkom 9, odsek 2 smernice 91/494/EHS, dodržiavanie týchto predpisov, alebo

[1] Smernica Rady 72/462/EHS z 12 decembra 1972 o zdraví a problémoch veterinárnej kontroly pri dovoze hovädzieho dobytku a prasiat a čerstvého mäsa z tretích krajín (Ú. v. ES L 302, 31.12.1972, s. 28). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/497/EHS (Ú. v. ES č. L 268, 24.9.1991, s. 69).

c) ktorých veterinárna služba je schopná zaručiť dodržovanie hygienických požiadaviek najmenej rovnocenných s požiadavkami kapitoly II.

Článok 19

1. Zásady a predpisy smernice 90/675/EHS sa vzťahujú menovite na organizáciu kontrol vykonávaných členskými štátmi, na ich postup a na uplatňovanie ochranných opatrení.

Do doby nadobudnutia platnosti rozhodnutí podľa článku 8, bod 3 a článku 30 smernice 90/675/EHS, zostávajú v platnosti príslušné vnútroštátne pokyny pre uplatňovanie článku 8, bod 1 a 2 uvádzané smernicou, pri zohľadňovaní zásad a predpisov prvého odseku tohto článku.

Kapitola IV

Záverečné ustanovenia

Článok 20

Táto smernica sa nedotýka predpisov spoločenstva o ochrane zvierat.

Článok 21

Prílohy boli upravené Radou, ktorá sa uzniesla o návrhoch Komisie kvalifikovanou väčšinou, cieľom je prispôsobiť sa technologickému pokroku.

Článok 22

1. V prípade sledovania postupu uvedeného v tomto článku zvolá bezodkladne predseda Stály veterinárny výbor ustanovený na základe rozhodnutia 68/361/EHS ([1]), ďalej len „výbor“, a to na základe vlastného rozhodnutia alebo žiadosti členského štátu.

2. Zástupca Komisie predloží výboru návrh potrebných opatrení. Výbor vydá stanovisko k tomuto návrhu v lehote, ktorú určí predseda podľa naliehavosti prípadu. O stanovisku sa uznáša väčšinou stanovenou podľa článku 148, odsek 2, vzťahujúcou sa na prijímanie rozhodnutí Rady o návrhoch Komisie. Pri hlasovaní v rámci výboru sú hlasy zástupcov členských štátov vybavené záväznosťou podľa vyššie uvedeného článku. Predseda sa hlasovania nezúčastňuje.

3. a) Ak sú zamýšľané opatrenia v súlade so stanoviskom výboru, Komisia ich prijme a ihneď ich uvedie do platnosti.

b) Ak nie je zamýšľané opatrenie v súlade so stanoviskom výboru, alebo keď toto stanovisko chýba, predloží Komisia bezodkladne návrh odporúčaných opatrení Rade. Rada sa uznáša kvalifikovanou väčšinou.

Ak Rada do troch mesiacov od doručenia nevydá stanovisko, stanoví potrebné opatrenie Komisia, pokiaľ sa proti týmto opatreniam Rada neuznesie jednoduchou väčšinou.

Článok 23

1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a administratívne opatrenia na prispôsobenie sa tejto smernice do 1. januára 1994. Bezodkladne o tom uvedomia Komisiu.

Ustanovenia, na ktorých sa členské štáty uznesú, musia vychádzať z tejto smernice. Spôsoby týchto vzťahov stanovia členské štáty.

2. Členské štáty odovzdajú Komisii text hlavného uznesenia podľa vnútroštátnych predpisov, ktoré prijali k otázkam súvisiacim s dosahom pôsobnosti tejto smernice.

3. Určenie dátumu 1. január 1994 na ukončenie transformácie predpisov nemá právny vplyv na zrušenie veterinárnych kontrol na hraniciach v zmysle smernice 89/662/EHS.

Článok 24

Táto smernica sa zasiela členským štátom.

Luxemburg 16. júna 1992

Za Radu

predseda

Arlindo MARQUES CUNHA

([1]) Ú. v. ES L 255, 18.10.1968, s. 23.

PRÍLOHA I

KAPITOLA I

Všeobecné podmienky na schvaľovanie spracovateľských závodov

Spracovateľské závody musia mať najmenej:

1. nasledujúce priestory:

   — dostatočne vlhký chladený priestor pre príjem celých tiel lovnej zveri,

   — priestor na prehliadku, prípadne na pitvanie, sťahovanie a šklbanie,

   — podľa potreby dostatočne veľký priestor na porciovanie a balenie, vybavený zodpovedajúcim chladiacim zariadením a prístrojom na meranie teploty,

   — priestor na balenie a expedovanie, pokiaľ sa tieto činnosti v závode prevádzkujú a pokiaľ sú splnené podmienky kapitoly VIII, bod 5 tejto smernice; ak nie sú tieto podmienky splnené, potom oddelený priestor na expedovanie,

   — dostatočne veľké chladiarne na uchovávanie mäsa voľne žijúcej zveri;

2. v priestoroch pre príjem, spracovanie a skladovanie zveri a ďalej v priestoroch a chodbách, ktorými sa zver prepravuje:

   a) nepriepustnú podlahu, ľahko umývateľnú a dezinfikovateľnú, odolnú proti hnilobe a s úpravou s ľahkým odtokom vody; kanalizačné vpuste musia byť opatrené sifonážou proti spätnému prenikaniu zápachu a musí mať mriežku.

      Avšak:

      — v chladiarňach dostačujúco zariadených s ľahkým odstraňovaním vody,

      — v skladoch a v priestoroch a chodbách, ktorými sa zver prepravuje, stačí podlaha z nepriepustného materiálu, odolného proti hnilobe;

   b) steny hladké, odolné a nepriepustné, opatrené umývateľným a svetlým povrchom do výšky najmenej 2 metre, v skladoch a chladiarňach najmenej do výšky skladovaného tovaru. Spojenie medzi stenami a podlahou musí byť zaoblené, alebo musí mať podobnou úpravu s výnimkou skladov.

      Avšak použitie drevených stien v skladoch závodov na spracovanie zveri, ktoré boli v prevádzke už v čase vydania tejto smernice, nie je dôvodom k neschváleniu závodu;

   c) dvere z odolného materiálu, drevené dvere musia byť na všetkých plochách opatrené hladkým a nepriepustným povrchom;

   d) izolačné materiály odolné proti hnilobe a nepáchnuce;

   e) vyhovujúca ventilácia a odsávanie pary;

   f) dostatočne prirodzené alebo umelé osvetlenie, ktoré neovplyvňuje farbu;

   g) strop čistý a ľahko čistiteľný; v priestoroch bez stropu musia tieto požiadavky spĺňať vnútorný povrch strešnej krytiny;

3. a) čo najbližšie pri pracovných miestach dostatočný počet zariadení na umývanie rúk a náradia s teplou vodou. Kohútiky nesmú byť na ovládanie pomocou rukou. Na mytie rúk musí byť umývadlo s prívodom teplej a studenej vody alebo vody predmiešanej na vhodnú teplotu, vybavené čistiacimi a dezinfekčnými prostriedkami a vybavené na hygienické osušenie rúk;

   b) zariadenej na dezinfekciu pomôcok s vodou najmenej 82 °C teplou;

4. vyhovujúce zariadenie proti vnikaniu škodcov, ako je hmyz alebo hlodavec;

5. a) zariadenie a pracovné pomôcky ako stoly, krájacie odnímateľné dosky, prepravky, dopravné pásy a píly z nekorodujúceho materiálu, ktorý neovplyvňuje negatívne mäso, ľahko čistiteľné a dezinfikovateľné. Povrchy, ktoré môžu prichádzať do priameho styku s mäsom, vrátane spojov a zvarov, musia byť hladké. Použitie dreva je zakázané s výnimkou priestoru, kde je hygienicky balené mäso;

b) pomôcky a zariadenie odolné proti korózii a zodpovedajúce hygienickým požiadavkám:

— na uchovanie mäsa,

— na uloženie použitých prepraviek na mäso tak, aby sa mäso alebo prepravky nedotýkali priamo zeme alebo stien;

c) zariadenie pre hygienické uchovávanie mäsa a pre ochranu mäsa pri nakládke a vykládke a ďalej zodpovedajúcim spôsobom vybavený a riešený priestor pre príjem a triedenie mäsa;

d) zvláštnej nádoby z nepriepustného a odolného materiálu opatrenej vekom a uzáverom proti vniknutiu nepovolaných osôb, určené na uchovávanie mäsa nevhodného pre ľudskú spotrebu; ak je tohto mäsa veľké množstvo, alebo keď sa na konci každého pracovného dňa neodváža alebo neškodne neodstráni, potom je potrebná uzamykateľná miestnosť na toto mäso. Ak je mäso premiestnené žľabmi, musia byť skonštruované a inštalované tak, aby nemohlo dojsť ku kontaminácii mäsa;

e) vhodné zariadenie na skladovanie obalového materiálu, pokiaľ sa v závode zver balí a kartónuje;

6. chladiarne schopné udržať trvalé teploty požadované touto smernicou. Chladiarne musia byť vybavené systémom na odvádzanie kondenzovanej vody tak, aby nevznikalo nebezpečenstvo kontaminácie mäsa;

7. zariadenie na zásobovanie pitnou vodou, zodpovedajúce parametrom prílohy D a E smernice 80/778/EHS. Voda musí byť privádzaná pod tlakom a v dostatočnom množstve, avšak výnimočne je povolená inštalácia potrubia na úžitkovú vodu na výrobu pary, pre boj proti požiarom a na chladenie chladiacich strojov. Toto potrubie musí byť zreteľne odlíšené od potrubia na vodu pitnú a musí byť inštalované tak, aby úžitková voda nemohla byť použitá na iné účely;

8. zariadenej na zásobovanie dostatočným množstvom pitnej teplej vody zodpovedajúcej smernici 80/778/EHS ([1]);

9. zariadenie na hygienické odstraňovanie odpadovej vody a tuhých odpadov;

10. dostatočne vybavená, uzamykateľná miestnosť výhradne pre veterinárnu službu, alebo v skladoch zodpovedajúce miesto;

11. vhodné miesto na stále a účinné vykonávanie inšpekčnej veterinárnej činnosti predpísanej touto smernicou;

12. zodpovedajúci počet šatní s hladkými, nepriepustnými a umývateľnými stenami, s umývadlami, sprchami a splachovacími záchodmi riešenými tak, aby nedochádzalo ku kontaminácii čistej časti objektu.

Záchody sa nesmú otvárať priamo do výrobných priestorov. Sprchy sa nevyžadujú v mraziarenských skladoch slúžiacich výhradne na príjem a uchovávanie hygienicky baleného mäsa. Umývadlá musia mať prívod teplej a studenej vody alebo vody predhriatej na požadovanú teplotu, ďalej čistiace a dezinfekčné prostriedky a zariadenie na hygienické osušenie rúk. Vodovodné kohútiky nesmú byť na ovládanie rukami alebo predlaktím. Uvedené umývadlá musia byť umiestnené v zodpovedajúcom množstve v blízkosti záchodov;

13. vhodne vybavené miesto na čistenie a dezinfikovanie dopravných prostriedkov s výnimkou dopravných prostriedkov určených výhradne na príjem, skladovanie a reexpedíciu hygienicky baleného mäsa v mraziarenských skladoch. Také miesto však nie je nutné, pokiaľ bolo vydané uznesenie, ktoré ukladá vykonávať čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov v iných, úradne schválených priestoroch;

14. miestnosť alebo miesto na uloženie detergentov, dezinfekčných prostriedkov a podobných látok.

([1]) Smernica Rady 80/778/EHS z 15. júla 1980, o kvalite vody pre ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 229, 30.8.1980, s. 11), naposledy zmenená a doplnená smernicou 90/656/EHS (Ú. v. ES č. L 353, 17.12.1990, s. 59).

KAPITOLA II

Hygiena pracovníkov, miestnosti a zariadení v závodoch

1. Vyžaduje sa úplná čistota personálu, miestností i zariadenia. Menovite:

   a) pracovníci, ktorí pracujú s mäsom, alebo pracujú v priestoroch alebo úsekoch, kde sa mäso upravuje, balí alebo dopravuje, musia nosiť čistú pokrývku hlavy, čisté a ľahko čistiteľné topánky, pracovný odev svetlej farby, prípadne telovú pokrývku, alebo iný ochranný odev. Zamestnanci, ktorí spracovávajú a manipulujú s mäsom, musia mať na začiatku každého pracovného dňa čistý pracovný odev, ktorý sa prípadne musí v priebehu práce meniť, ďalej si musí počas pracovného dňa a pri každom ďalšom začatí práce viackrát umývať a dezinfikovať ruky. Pracovníci, ktorí prišli do styku s telami chorej zveri, alebo s infikovaným mäsom, si musia ihneď starostlivo umyť ruky a predlaktie s následnou dezinfekciou. Vo výrobných priestoroch, v skladoch, na úseku nakládky, príjmu, triedenia a vykládky a v ostatných úsekoch a cestách, kadiaľ sa prepravuje zver, je zakázané fajčiť;

   b) do závodu nesmú vstupovať zvieratá. Hlodavce, hmyz a ostatní škodcovia sa musia účinne hubiť;

   c) náradie a zariadenie používané pri práci s mäsom sa musí udržiavať v dobrom stave a musí byť čisté. Musí sa viackrát počas pracovného dňa starostlivo čistiť a dezinfikovať, ďalej tiež po skončení práce a pred ďalším použitím po znečistení.

2. Priestory, náradie a pracovnej pomôcky sa nesmú používať na iné účely než na prácu s čerstvým mäsom, mäsom hydiny a zverinou. Opracovanie lovnej zveri v koži a zveri pernatej, musí byť vykonávané časovo oddelene a výrobné priestory musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované pred ďalším použitím pre prácu s mäsom iného druhu.

   Nástroje pre prácu s mäsom sa nesmú použiť na iné účely.

3. Je zakázané zapichovať nože do mäsa, čistiť mäso utierkou a podobnými pomôckami a používať nafukovanie.

4. Mäso a prepravky s mäsom nesmú prísť do priameho styku s podlahou.

5. Na všetky účely sa používa výhradne pitná voda. Je však možné výnimočne povoliť použitie úžitkovej vody na výrobu pary, pokiaľ potrubie neumožňuje použiť túto vodu na iné účely a nevzniká nebezpečenstvo kontaminácie mäsa. Ďalej môže byť úžitková voda výnimočne povolená na chladenie chladiacich strojov. Potrubie s pitnou vodu musí byť zreteľné odlíšené od potrubia na vodu úžitkovú.

6. Vo výrobných a skladovacích priestoroch na mäso je zakázané pokrývať podlahu pilinami alebo podobnými hmotami.

7. Detergenčné a dezinfekčné prostriedky a podobné látky sa musia používať tak, aby sa nepoškodzovali zariadenia, pracovné náradie a mäso. Po vystavení účinku týchto látok musí byť zariadenie a pracovné náradie opláchnuté pitnou vodou.

8. Pracovať a zachádzať s mäsom nesmú osoby, ktoré by ich mohli kontaminovať.

   Pracovník určený na prácu a na prácu s mäsom musí pri prijatí do zamestnania preukázať zdravotným preukazom, že nič neprekáža tejto činnosti. Ďalšie sledovanie zdravotného stavu pracovníkov sa riadi národnými predpismi dotyčného členského štátu.

KAPITOLA III

Hygiena ošetrenia a porciovania mäsa lovnej zveri a zaobchádzanie s ním

1. Celé telá zveri musia byť ihneď po usmrtení podrobené týmto postupom:

   — veľká zver sa otvorí a vypitve,

— orgány dutiny hrudnej, pokiaľ sú vybraté z tela, a ďalej pečeň a slezina musia doprevádzať celé telo zveri až do závodu na spracovanie zveri a musia byť označené tak, aby úradný veterinár mohol previesť prehliadku *post mortem* týchto orgánov v spojitosti s telom; ostatné orgány dutiny brušnej môžu byť po prehliadke v mieste ulovenia odstránené. Hlava môže byť oddelená na trofej

— pri drobnej zveri bez poškodenia prípadov uvedených v článku 3, odsek 1, bod a), tretí odsek tejto smernice môže byť uskutočnená čiastočná alebo úplná evisceracia na mieste alebo v závode na spracovanie zveri, pokiaľ sa drobná zver dopravuje do tohto závodu za okolitej teploty najviac 4 °C najneskôr do 12 hodín po ulovení.

2. Po ošetrení podľa bodu 1 sa zver schladí na teplotu najviac 7 °C v jadre pri veľkej zveri a najviac 4 °C pri malej zveri. Ak nie je okolitá teplota dostatočne nízka, musí sa ulovená zver dopraviť do závodu na spracovanie zveri čo najrýchlejšie, najneskôr však do 12 hodín po ulovení, predpokladom je, že:

— celé telá veľkej zveri musia byť dopravené za hygienicky vyhovujúcich podmienok bez toho, aby boli uložené vo vrstvách na sebe, a to čo najrýchlejšie po ošetrení podľa bodu 1,

— celé telá zveri, pri ktorých veterinár už vykonal prehliadku orgánov, budú počas dopravy doprevádzať veterinárne osvedčenia udávajúce priaznivý výsledok tejto prehliadky s predpokladanou hodinou ulovenia.

3. Evisceracia sa robí bezprostredne po dodaní do závodu na spracovanej zveri s výnimkou prípadov povolených v článku 3, odsek 1, bod d), ak ale bola vykonaná na mieste ulovenia. Pľúca, srdce, pečeň, slezina, obličky a mediastinum môžu byť alebo oddelené alebo ponechané v prirodzenej súvislosti s telom.

4. Až do skončenia prehliadky nesmú neprehliadnuté telá a vedľajšie produkty prísť do styku s už prehliadnutými telami a vedľajšími produktmi a je zakázané odstraňovať, porciovať alebo inak opracovávať telá zveri.

5. Mäso posúdené ako nevhodné pre ľudskú spotrebu, žalúdky, črevá a nepožívateľné vedľajšie produkty nesmú prichádzať do styku s mäsom požívateľným a musí byť umiestnené čo najskôr v zvláštnych priestoroch alebo nádobách, umiestnených a riešených tak, aby nemohlo dôjsť ku kontaminácii iného mäsa.

6. Úprava, manipulácia, ďalšie ošetrenie a doprava mäsa vrátane požívateľných vedľajších produktov sa robí podľa hygienických predpisov. Pri balenom mäse sa postupuje podľa predpisov kapitoly VIII. Balené mäso sa skladuje oddelene od mäsa nebaleného.

7. Príslušný úrad vydá zvláštne predpisy pre prehliadku trofejí, ktoré zostávajú v majetku lovca.

KAPITOLA IV

Predpisy pre zverinu určenú na porciovanie

1. Porciovanie na menšie časti, polenie veľkej zveri a vykosťovanie je povolené výhradne v závodoch na spracovanie zveri schválenej podľa článku 7 tejto smernice alebo podľa smernice 64/433/EHS a 71/118/EHS, ktoré majú dielne na sťahovanie a porciovanie.

2. Majiteľ alebo prevádzkovateľ závodu musí byť nápomocný pri kontrolách závodu, menovite musí realizovať potrebné pomocné úkony a poskytovať kontrolnej službe potrebnú miestnosť. Musí byť schopný na požiadanie podať úradnému veterinárovi, ktorý je poverený kontrolou, informácie o pôvode mäsa dodaného do závodu a tiel ulovenej zveri.

3. a) Zver sa musí dopravovať do výrobných priestorov postupne v potrebnom množstve. Ihneď po porciovaní a prípadnom balení sa zver musí prepraviť do zodpovedajúcej chladiarne.

b) Zver sa pri vstupe do miestnosti na porciovanie skontroluje a prípadne upraví. Pracovisko pre túto činnosť musí byť vybavené vhodným zariadením a musí mať dostatočné osvetlenie.

c) Počas porciovania, vykosťovania, balenia a kartónovania musí byť zver udržiavaná na vnútornej teplote + 7 °C alebo nižšej, pokiaľ ide o mäso veľkej lovnej zveri, alebo u drobnej zveri na teplote do 4 °C. Počas porciovania musí byť v miestnosti na porciovanie teplota najviacej 12 °C.

d) Pri porciovaní je treba sa vyhnúť akémukoľvek znečisteniu zveri. Je treba odstrániť úlomky kostí a krvné výrony. Porciovaná zver, ktorá nie je určená na ľudskú spotrebu, sa postupne zhromažďuje v zariadení, nádobách alebo miestnostiach uvedených v kapitole I, bod 5 d).

KAPITOLA V

Veterinárna prehliadka *post mortem*

1. Všetky časti ulovenej voľne žijúcej zveri musia byť do 18 hodín po dodaní do závodu na spracovanie zveri podľa požiadaviek článku 3, odsek 1, bod a), tretí odsek, prehliadnuté a posúdené, či je zver vhodná pre ľudskú spotrebu; menovite sa musia otvoriť telové dutiny pre prehliadku zrakom.

2. Na požiadanie úradného veterinára musí byť pozdĺžne rozseknutá chrbtica a hlava.

3. Pri prehliadke *post mortem* úradný veterinár:

   a) prehliada zrakom telo zveri a orgány.

      Ak nie je možné na základe prehliadky zrakom zverinu posúdiť, uskutoční sa doplňujúce laboratórne vyšetrenie. Doplňujúce vyšetrenie sa zameria na obmedzený námatkový počet kusov, ktorý stačí na posúdenie všetkej zveri ulovenej v rámci jedného lovu;

   b) sleduje odchýlky konzistencie, farby a pachu;

   c) podľa potreby prehmatáva orgány;

   d) robí námatkové vyšetrenie na rezíduá pri dôvodnom podozrení.

      Keď sa uskutočňuje doplnkové vyšetrenie na základe závažného podozrenia, vzťahuje sa záver z tohto vyšetrenia na posúdenie celého výradu z toho istého lovu, alebo na jeho časť, u ktorej je možno predpokladať podľa okolností zmeny;

   e) zisťuje príznaky, že mäso by mohlo ohroziť ľudské zdravie. Menovite pri:

      i) nenormálnom chovaní alebo poškodenom celkovom stave živého zvieraťa podľa oznámenia lovca;

      ii) pri výskyte nádorov alebo abscesov, ktoré sú početné alebo napadajú viacej vnútorných orgánov alebo svalov;

      iii) zápaloch kĺbov a semenníkov,

      iv) zmenách na pečeni a slezine, zápale čriev a pupočnej oblasti;

      v) prítomnosť cudzích telies v telovej dutine, menovite v žalúdku a črevách alebo v moči a pri zmenách farby pohrudnice a pobrušnice;

      vi) tvorbe veľkého množstva plynu v zažívacím trakte so zmenou farby vnútorných orgánov;

      vii) pri výrazných odchýlkach vo farbe, konzistencii a pachu svaloviny a orgánov;

      viii) kachexii a celkovej alebo lokalizovanej hydremii;

      ix) čerstvých zrastoch orgánov s pohrudnicou a pobrušnicou;

      x) ďalších zrejmých dôležitých zmenách, ako je hniloba.

4. Úradný veterinár konfiškuje zverinu:

   — ktorá vykazuje poranenie s výnimkou čerstvých poranení spôsobených ulovením, deformáciami a miestnymi anomáliami, pokiaľ tieto poranenia, deformácie a anomálie nepriaznivo ovplyvňujú zdravotnú nezávadnosť mäsa alebo predstavujú nebezpečenstvo pre ľudské zdravie,

   — ktorá pochádza zo zvierat, ktorá ale bola usmrtená podľa národných predpisov pre lov,

   — u ktorých pri prehliadke *post mortem* boli zistené skutočnosti podľa bodu 3 e),

   — ktorá pochádza z tiel drobnej zveri konfiškovanej podľa článku 3, odsek 1, bod d), štvrtý odsek,

   — u ktorých bola zistená trichinellóza.

5. Ak dôjde pri skupine zvierat k pochybnostiam, môže úradný veterinár k získanému definitívnemu nálezu pridať ďalšiu prehliadku a ďalšie rezy.

   Keď úradný veterinár zistí nedostatok popísaný v hygienických predpisoch tejto kapitoly alebo prekážku vo vykonanej príslušnej prehliadke, je oprávnený zakročiť proti používaniu závodu alebo priestoru a uskutočniť ďalšie dôležité opatrenie vrátane okamžitého zastavenia výroby.

6. Úradný veterinár vedie evidenciu o výsledkoch veterinárnej prehliadky *post mortem*. V prípade, že zistí chorobu prenosnú na človeka uvedenú v článku 3, odsek 1, bod d), tretí odsek, alebo v článku 9, oznámi to veterinárnemu úradu, ktorý kontroluje a zodpovedá za príslušný poľovný revír.

KAPITOLA VI

Hygienická kontrola porciovanej a skladovanej zveri

Úradná veterinárna kontrola zahŕňa tieto úlohy:

— kontrolu príjmu a expedície mäsa,

— hygienickú prehliadku mäsa v závodoch na spracovanie zveri,

— veterinárnu prehliadku mäsa pred porciovaním a pri expedovaní zo závodu,

— kontrolu čistoty priestorov, zariadení a nástrojov, ako je uvedené v kapitole I, a ďalej osobnú hygienu pracovníkov vrátane odevu,

— akúkoľvek ďalšiu kontrolnú činnosť, ktorú úradný veterinár považuje za potrebnú pre dodržovanie ustanovení tejto smernice.

KAPITOLA VII

Značenie zdravotnej nezávadnosti

1. Značenie zdravotnej nezávadnosti patrí pod zodpovednosť úradného veterinára, ktorý má na tento účel:

   a) pomôcky na značenie, ktoré prenechá pomocným pracovníkom len v čase značenia a na dobu potrebnú na značenie;

   b) etikety a obalový materiál, ktorý už nesie niektoré z označení uvedených v bode 2. Tieto etikety a označený obalový materiál, prípadné uzávery odovzdá úradný veterinár pomocným pracovníkom len v potrebnom počte a v čase, keď sa budú používať.

2. a) Značenie zdravotnej nezávadnosti musí byť:

      i) päťuholníková značka s dokonale čitateľnými údajmi:

         — v hornej časti celé meno alebo začiatočné písmeno krajiny odosielajúcej mäso, a to veľkými písmenami; pre spoločenstvo sa používajú tieto iniciály: B/D/DK/EL/ESP/F/IRL/I/L/NL/P/UK,

         — uprostred veterinárne kontrolné číslo schváleného závodu na spracovanej zveri, prípadne porciárne,

         — v dolnej časti jednu zo skratiek CEE/EF/EWG/EOK/EEC/EEG alebo značku, podľa ktorej možno identifikovať tretiu krajinu pôvodu.

         Výška písmen a čísiel musí zodpovedať požiadavkám prílohy I, kapitola XI, smernice 64/433/EHS u veľkej zveri a u drobnej zveri prílohy I, kapitola III, smernice 91/495/EHS;

      ii) päťuholníková pečiatka dostatočne veľká tak, aby mohla obsahovať údaje uvedené v bode a);

   b) pomôcky na značenie zdravotnej nezávadnosti musia odpovedať hygienickým požiadavkám a údaje uvedené v bode a) na ňom musia byť dokonale čitateľné;

   c) i) značenie zdravotnej nezávadnosti podľa bodu a) sa robí:

         — na stiahnutých telách najmenej jedna pečiatka s údajmi bodu a),

— u balených tiel na alebo pod obalom tak, aby bolo viditeľné,

— u časti tiel balených v menšej hmotnosti na obale alebo pod obalom tak, aby bolo viditeľné;

ii) značenie zdravotnej nezávadnosti podľa bodu a) ii) sa umiestni na obaly veľkých rozmerov.

KAPITOLA VIII

Balenie a kartónovanie zveri

1. a) Obaly (napr. debny, kartóny) musia spĺňať všetky hygienické predpisy, menovite:

— nesmú nepriaznivo ovplyvňovať zmyslové vlastnosti mäsa,

— nesmú prenášať na mäso látky škodlivé ľudskému zdraviu,

— musia byť natoľko pevné, aby účinne chránili zverinu pri manipulovaní a doprave.

b) Obaly sa nesmú používať na balenie zveri opakovane, pokiaľ nie sú z materiálu odolného proti hrdzaveniu, ľahko čistiteľné a pokiaľ neboli pred novým použitím vyčistené a vydezinfikované.

2. Pokiaľ sa porciovaná zver balí do prvého obalu, musí sa to diať ihneď po porciovaní za dodržiavania hygienických predpisov.

Tieto prvé obaly musia byť priehľadné a bezfarebné a ďalej musia spĺňať podmienky bodu 1 a), prvý a druhý odsek; nesmú sa znovu použiť na balenie zveri.

3. Zver balená do prvého obalu sa musí kartónovať.

4. Avšak pokiaľ prvý obal chráni zverinu rovnako ako kartón, nemusí byť priehľadný a bezfarebný a nie je potrebné ho dávať do druhého obalu, pokiaľ súčasne spĺňa ostatne podmienky bodu 1.

5. Porciovanie, vykosťovanie, balenie a kartónovanie je možné robiť v rovnakom priestore, ak sú splnené tieto podmienky:

a) priestor musí byť dostatočne veľký a musí svojím vybavením umožňovať hygienický spôsob práce;

b) obaly a kartóny sa ihneď po vyrobení umiestnia v ochrannom, vzduchotesnom obale, ktorý je chránený proti poškodeniu; počas dopravy do závodu a v závode sa uchovávajú v oddelenej miestnosti za hygienických podmienok;

c) priestory na skladovanie obalového materiálu musia byť bez prachu a škodcov a nesmú byť ani vzduchom spojené s priestormi, kde sú látky, ktoré by mohli kontaminovať mäso. Obalový materiál nesmie byť uložený priamo na podlahe;

d) kartóny sa hygienicky ukladajú pred prevezením do výrobných priestorov;

e) zložené kartóny sa hygienicky prepravia do výrobných priestorov a bezodkladne sa používajú. Nesmú s nimi manipulovať pracovníci manipulujúci v zamestnaní s mäsom;

f) ihneď po zabalení do prvého obalu sa mäso umiestni v skladoch na to určených.

6. Kartóny uvádzané v tejto kapitole musia obsahovať len porciované mäso lovnej zveri rovnakého druhu.

KAPITOLA IX

Osvedčenie o zdravotnej nezávadnosti

Originál osvedčenia o zdravotnej nezávadnosti, ktoré musí doprevádzať zverinu počas dopravy do miesta určenia, vystavuje úradný veterinár v dobe nakládky.

Osvedčenie musí vzhľadom a obsahom zodpovedať vzoru uvedenému v prílohe II a musí byť vyhotovené najmenej v úradnom jazyku alebo jazykoch miesta určenia. Musí pozostávať z jediného listu.

KAPITOLA X

Skladovanie

Po prehliadke *post mortem* sa zver schladí alebo zamrazí a uchováva sa pri teplote nie vyššej ako 4 °C u drobnej zveri a nie vyššej než 7 °C u veľkej zveri, ktorá je chladená, a u zmrazenej zveri pri maximálne –12 °C.

KAPITOLA XI

Doprava

1. Zver sa expeduje tak, aby bola počas dopravy chránená proti kontaminácii a proti nepriaznivému ovplyvneniu s prihliadnutím na podmienky dopravy a k druhu dopravného prostriedku. Používané vozidla musia byť vybavené tak, aby boli dodržané teploty uvedené v kapitole X.
2. Zver sa nesmie dopravovať v nečistých a nevydezinfikovaných vozidlách.
3. Celé telá alebo polovice sa musia dopravovať vo vise, výnimku predstavuje zmrazená a hygienicky balená zver a ďalej letecká doprava.

   Ostatné časti, ktoré nie sú v kartónoch alebo v nádobách z nekorodujúceho materiálu, sa vždy dopravujú vo vise alebo umiestnené v policiach. Tieto police, kartóny a nádoby musia zodpovedať hygienickým požiadavkám, menovite potom kartóny ustanoveniam tejto smernice. Môžu byť znovu použité po vyčistení a vydezinfikovaní.
4. Úradný veterinár sa musí presvedčiť, či dopravné prostriedky a podmienky nakládky zodpovedajú hygienickým požiadavkám uvádzaným v tejto kapitole.

PRÍLOHA II

Vzor

Zdravotné osvedčenie na mäso voľne žijúcej zveri, [1]

zaslané do členského štátu tranzitom cez tretiu krajinu

Odosielajúca krajina: ..... Číslo [2]: .....

Ministerstvo: .....

Zodpovedná služba: .....

Odvolanie na [2]: .....

I. **Identifikácia mäsa**

Mäso lovnej zveri z: .....
(druh zveri)

Druh rezu: .....

Druh balenia:.....

Počet balení: .....

Čistá hmotnosť:.....

II. **Pôvod mäsa**

Adresa/y a veterinárne kontrolné číslo závodu: .....

.....

.....

Adresa/y a veterinárne kontrolné číslo porciovne: [4]: .....

.....

.....

III. **Určenie zveri**

Zver je expedovaná

z .....
(miesto expedovania)

do .....
(krajina a miesto určenia)

dopravným prostriedkom [3]: .....

Meno a adresa odosielateľa: .....

.....

Meno a adresa príjemcu: .....

.....

[1] Zver, ktorá ale bola ošetrená inak než chladom na zabezpečenie súdržnosti.
[2] Nepovinné.
[3] Uvádza sa evidenčné číslo (vagóny a kamióny), číslo letu (lietadlá), meno (lode).
[4] Nehodiace sa škrtnite.

IV. Osvedčenie zdravotnej nezávadnosti

Podpísaný úradný veterinár potvrdzuje,

a) že zver z druhov zveri vyššie uvedených bola získaná v závode na spracovanie zveri umiestnenom na území alebo v zóne s nariadeným obmedzením z policajno-zdravotných dôvodov a bola posúdená ako vhodná pre ľudskú spotrebu na základe veterinárnej prehliadky vykonanej v súlade so smernicou 92/45/EHS [1];

b) že dopravné prostriedky a podmienky nakládky tejto zásielky zodpovedajú hygienickým požiadavkám uvedeným v tejto smernici;

c) že telá zveri alebo zver [2] sú určené pre členský štát tranzitom do tretích krajín.

Vyhotovené v ..... dňa .....

.....
podpis úradného veterinára

[1] Vrátane vyšetrenia na trichinelly podľa článku 3, odsek 3.
[2] Nehodiace sa vyškrtnite.